

Doel notitie:

1. Informeren van leden over laatste ontwikkelingen rondom hinderbelevingsonderzoek.
2. Besluit vragen over invulling van hinderbelevingsonderzoek.

A. Achtergrond belevingsthermometer

Het Regioforum heeft het ORS-jaarplan 2020 besproken en goedgekeurd in de vergadering van 22 november 2019. In dat jaarplan is het volgende opgenomen over het hinderbelevingsonderzoek:

“Hinderbelevingsonderzoek: Door de leden van de ORS is het belang onderstreept van een objectieve peiling van hinderbeleving in de omgeving van Schiphol die periodiek op een vergelijkbare wijze herhaald wordt, zodat ook ontwikkelingen in die hinderbeleving in beeld komen. Het periode-effect, waarbij de periode waarin naar hinderbeleving gevraagd wordt medebepalendis voor de uitkomst, dient hierbij voortaan nadrukkelijk te worden meegewogen. Door het veldwerk gelijkelijk over het jaar uit te smeren wordt dit periode-effect verwerkt in de resultaten. Bovendien levert deze methode na een jaar een inzicht per maand van de hinderbeleving die in de omgeving kan worden gepresenteerd. In 2018 is gestart met de zogenaamde Belevingsthermometer. Eind 2019 wordt de presentatie van de eerste resultaten voorzien. In 2020 worden de werkzaamheden in het kader van de Belevingsthermometer gecontinueerd.”

B. Continueren belevingsthermometer

Kort na de vaststelling van het jaarplan is het secretariaat van de Omgevingsraad geconfronteerd met het besluit van de uitvoerder van het hinderbelevingsonderzoek, Team Vier, om geen aanbod te doen voor het continueren van de Belevingsthermometer in 2020. Hierop heeft het secretariaat gezocht naar een alternatief om het ORS-hinderbelevingsonderzoek te continueren. Wat hierbij voorop stond is de borging dat het onderzoek op dezelfde wijze wordt uitgevoerd als eerder door Team Vier, zodat de onderzoeksresultaten met elkaar te vergelijken zijn. Uit deze verkenning bij commerciële marktpartijen is gebleken dat dit nog niet zo gemakkelijk is:

- De bereidheid om deel te nemen aan onderzoek is de laatste jaar sterk teruggelopen, zeker als dit telefonisch plaatsvindt. Bovendien hebben steeds meer mensen alleen een mobiel nummer. Een permanente, dan wel langdurige, toegang tot voldoende mobiele nummers is vrijwel niet te garanderen.
- Grootschalige enquêtes gebeuren daarom voornamelijk schriftelijk en/of digitaal (online). Met een responspercentage van 5% dienen maandelijks 2.500 huishoudens een brief te ontvangen. Een dergelijke uitnodiging bevat doorgaans een unieke inlogcode om online aan de enquête deel te kunnen nemen. Met die uniek inlogcode worden dubbele invullers ondervangen en wordt gemonitord wie wel/niet heeft gereageerd, maar dit heeft effect op de respons.
- Verschillende GGD's uit de Schipholregio hebben met dezelfde methode een respons die vele malen hoger is (20/30%).
- Bovenstaande praktische bezwaren maken het heel erg lastig, zo niet onmogelijk, om de originele opzet van de belevingsthermometer te blijven hanteren. Een aangepaste opzet leidt verder tot methodologische problemen om vergelijkingen op te kunnen baseren. Daarnaast is gebleken dat de kosten van een schriftelijke uitnodiging uitkomen op een vereiste verhoging van het budget voor de belevingsthermometer met ongeveer 50%.

C. Verkenning programmatische aanpak meten vliegtuiggeluid

Medio december heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat op 18 december 2019 het adviesrapport van het consortium van RIVM, NLR en KNMI, getiteld 'Vliegtuiggeluid: meten, rekenen en beleven', aan de Tweede Kamer aangeboden. In haar Kamerbrief zegt de minister dat zij

Notitie belevingsthermometer

voornemens is uitvoering te geven aan de aanbevelingen van het consortium en dat zij snelle voortgang wil op dit punt.

Eén van de aanbevelingen van het consortium raakt aan het doel van de belevingsthermometer, namelijk: "Afspraken maken met GGD GHOR Nederland en de afzonderlijke GGD-en over de voor monitoring van vliegtuiggeluid benodigde opzet van de GGD Gezondheidsmonitor 2020". Deze aanbeveling strekt ertoe dat landelijk de GGD monitor wordt ingezet om op geharmoniseerde wijze de hinderbeleving van en slaapverstoring door vliegtuiggeluid onder Nederlandse inwoners te peilen.

D. Voorstel

Het doel van de belevingsthermometer, *"een objectieve peiling van hinderbeleving in de omgeving van Schiphol die periodiek op een vergelijkbare wijze herhaald wordt, zodat ook ontwikkelingen in die hinderbeleving in beeld komen"* zal op een andere wijze invulling moeten krijgen. Daarvoor zijn twee opties denkbaar:

conform de brief van de minister vanaf 2020 reeds wordt bereikt door de inzet van de GGD monitor. Hiermee zijn de extra kosten en inspanningen voor een mogelijk continuering van de belevingsthermometer in de Schipholregio niet meer te rechtvaardigen. De behoefte aan informatie over de algemene hinderbeleving in de Schipholregio wordt voortaan geborgd via de GGD monitor. Daarnaast blijft lokaal hinderbelevingsonderzoek in het kader van experimenten met hinderbeperkende maatregelen nadrukkelijk wél een optie.

Optie 1: Conform de brief van de minister door de inzet van de GGD monitor.

Optie 2: Een zelfstandig belevingsonderzoek dat, continue en over het hele jaar verspreid, wordt uitgevoerd in opdracht van de Omgevingsraad Schiphol op basis van enquêtes.